

กฎหมายว่าไรดี

โดย ช. ช่างหัวหน้า

5

'จ้างแรงงาน'

ก การทำกิจการหรือธุรกิจไม่ว่าขนาดใหญ่หรือเล็กบางครั้งต้องมีการจ้างบุคลากรเข้ามาช่วยทำ เริ่มตั้งแต่กิจการร้านครัวรวมจนถึงบริษัทหรืออุตสาหกรรมที่มีผลผลิตจำนวนมาก เมื่อเกิดการจ้างงานดังกล่าวแล้วบางครั้งก็เกิดข้อพิพาทระหว่างคนจ้างและคนถูกจ้าง เช่น คนถูกจ้างทำงานไม่มีประสิทธิภาพ นายจ้างจะเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าจ้าง ค่าชดเชยได้หรือไม่ หรือนายจ้างปิดกิจการโดยไม่จ่ายค่าจ้าง ค่าชดเชยหรือเลิกจ้างไม่เป็นธรรม เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้จะมาวิเคราะห์กันในส่วนของสัญญาที่เรียกว่า จ้างแรงงาน

แรงงานเป็นเอกเทศสัญญาที่มีผู้คู่สัญญาในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 ว่า "จ้างแรงงานคือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าลูกจ้างตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้เงินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้"

จากบทนิยามของกฎหมายข้างต้นจะเห็นว่าสาระสำคัญของสัญญาจ้างแรงงานมีลักษณะเป็นสัญญาต่างตอบแทนที่ก่อให้เกิดแก่คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย โดยลูกจ้างมีหน้าที่ต้องทำงานให้นายจ้าง และนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินจ้างหรือค่าจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้แก่ลูกจ้าง

แบบของสัญญา

สัญญาจ้างแรงงานกฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบการทำสัญญาไว้ ดังนั้นแม้เพียงตกลงกันด้วยวาจาก็ถือได้ว่าสัญญามีผลสมบูรณ์บังคับกันได้

หน้าที่ของลูกจ้าง

1. หน้าที่ต้องทำงานด้วยตนเอง ลูกจ้างจะให้บุคคลภายนอกทำงานแทนตนไม่ได้ เว้นแต่นายจ้างยินยอมพร้อมใจด้วย

2. หน้าที่ต้องทำงานให้ตรงกับความสามารถพิเศษ ถ้าลูกจ้างรับรองโดยแสดงออกชัดหรือโดยปริยายว่าตนเป็นผู้มีฝีมือพิเศษก่อนให้เกิดหน้าที่ที่ลูกจ้างจะต้องทำงานให้ตรงกับความสามารถพิเศษที่ตนได้รับรองไว้นั้น

3. หน้าที่ต้องเชื่อฟังคำสั่งของนายจ้าง หากจงใจขัดคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย หรือละเลยไม่นำพาต่อคำสั่งเช่นวานั้นเป็นอาชญา ละทิ้งการทำงานไปเสีย กระทำความผิดอย่างร้ายแรง หรือทำประการอื่นอันไม่สมแก่การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปโดยถูกต้องและสุจริต นายจ้างมีสิทธิไล่ลูกจ้างโดยมีพักต้องบอกกล่าวล่วงหน้าหรือไม่ต้องให้สินไหมทดแทนก็ได้

4. หน้าที่ต้องไม่ขาดงานไปโดยไม่มีเหตุอันสมควร หากขาดงานไปโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือขาดงานไปเป็นช่วงระยะเวลาเวลานาน เช่นลูกจ้างขาดงานไปโดยไม่ได้ยื่นใบลาหรือได้รับอนุญาตให้หยุดเป็นเวลานานจนน่าจะเกิดความเสียหายต่อนายจ้าง กรณีเช่นนี้นายจ้างบอกเลิกการจ้างได้

หน้าที่ของนายจ้าง

1. หน้าที่ต้องจ่ายค่าจ้างหรือเงินจ้างให้แก่ลูกจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้ ค่าจ้างหรือเงินจ้างจะเป็นเงินตราหรือทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้ และการจ่ายค่าจ้างปกติจะจ่ายตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา แต่หากไม่ระบุไว้ จ่ายเมื่องานได้ทำแล้วเสร็จ ถ้าการจ่ายเงินจ้างนั้นได้กำหนดกันไว้เป็นระยะเวลาให้จ่ายเมื่อสุครະระยะเวลาเช่นนั้นทุกคราวไป

2. หน้าที่ต้องออกใบรับรองงานให้แก่ลูกจ้างเมื่อการจ้างแรงงานสิ้นสุดลง เมื่อเลิกจ้างลูกจ้างมีสิทธิขอใบรับรองงานหรือใบผ่านงานเพื่อใช้เป็นคุณสมบัติในการไปทาสัมภาษณ์กับนายจ้างอื่นต่อไปได้

3. หน้าที่ต้องส่งคืนของกลับภูมิสงวนกรณีที่ได้รับลูกจ้างมาจากต่างถิ่น ถ้าลูกจ้างเป็นผู้ซึ่งนายจ้างได้จ้างเอามาแต่ต่างถิ่นโดยนายจ้างออกเงินค่าเดินทางให้ เมื่อการจ้างแรงงานสิ้นสุดลง และถ้ามิได้กำหนดกันไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญาแล้ว นายจ้างจะต้องใช้เงินค่าเดินทางขากลับให้

หน้าที่ของลูกจ้างและนายจ้างดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงกฎหมายควบคุมบังคับให้คู่สัญญาได้มีการปฏิบัติตาม หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดฝ่าฝืนอีกฝ่ายมีสิทธิ์บอกเลิกสัญญา และเรียกร้องค่าเสียหายได้

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสัญญาจ้างแรงงานมีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมและความมั่นคงของประเทศ รัฐจึงได้บัญญัติกฎหมายพิเศษเรียกว่า กฎหมายแรงงาน อันได้แก่ กฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายวิธีพิจารณาคดีแรงงาน ซึ่งเป็นการกำหนดกรอบของสัญญาว่าควรมีผลเป็นประการใดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย หากฝ่ายใดฝ่าฝืนอีกฝ่ายสามารถนำข้อพิพาทดังกล่าวฟ้องร้องต่อศาลให้คู่สัญญาต้องรับผิดชอบได้ ดังต่อไปนี้

1. เวลาทำงานและเวลาพัก ตลอดจนวันหยุดวันลา กฎหมายกำหนดเวลาทำงานให้นายจ้างต้องปฏิบัติตาม อันเป็นการคุ้มครองลูกจ้าง เช่น เวลาทำงานปกติสำหรับงานทั่วไปจะต้องไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง ส่วนงานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของลูกจ้าง ต้องไม่เกินวันละ 7 ชั่วโมง และต้องจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง

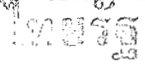
สำหรับวันหยุด วันลา กฎหมายกำหนดให้ลูกจ้างมีสิทธิ์หยุดประจำสัปดาห์ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 วัน หยุดตามประเภทไม่น้อยกว่าปีละ 13 วัน นอกจากนี้ยังกำหนดจำนวนวันที่เป็นสิทธิ์ของลูกจ้างในการลาป่วย ลาคลอดบุตรด้วย

2. ค่าตอบแทนในการทำงาน ลูกจ้างมีสิทธิ์ได้รับค่าจ้างไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ทางราชการกำหนดไว้ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งในแต่ละท้องที่จะมีประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นมาตรฐานให้นายจ้างต้องจ่ายเป็นค่าแรงงานแก่ลูกจ้าง

3. เงินทดแทนเมื่อเกิดอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ลูกจ้างหรือทายาทมีสิทธิ์ได้รับเงินช่วยเหลือเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน ค่าทำศพและค่าทดแทนจากนายจ้างได้

4. เงินชดเชยเมื่อถูกเลิกจ้างโดยไม่ใช้ความผิดของลูกจ้าง ลูกจ้างมีสิทธิ์ได้รับค่าชดเชยเมื่อถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนเงินอย่างน้อยเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้ายไม่น้อยกว่า 30 วัน

ข้อพิพาทอันเกิดจากคดีงานนี้สามารถฟ้องร้องยังศาลแรงงานที่อยู่ในท้องที่ ซึ่งการฟ้องร้องสามารถดำเนินการด้วยตนเองไม่ต้องจ้างทนายความ เพราะศาลจะมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรประจำศาลคอยให้คำปรึกษาช่วยร่างคำฟ้อง ร่างคำให้การเพื่อยื่นต่อศาลเป็นบริการฟรี และกระบวนการพิจารณาจะกระทำด้วยความรวดเร็ว ถือได้ว่าการดำเนินคดีในศาลแรงงานเป็นเรื่องที่สะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่าย.

	Subject Heading :
Source : 	
Date : 15 ต.ค. 2560 Page :	No :

ทางเข้ามีไว้ทำไม

คำถามว่า ทางเข้ามีไว้ทำไมนี้ เมื่อไปถามคนขี่มอเตอร์ไซค์ก็จะตอบว่าบนผิวจราจรรถติดขี่ไม่สะดวก เขาจึงจำเป็นต้องขึ้นมาวิ่งรถบนทางเท้า

ถ้าไปตามแม่ค้าพ่อค้าก็จะตอบว่าเอาไว้วางขายของ ไม้ให้ขายที่นั่นแล้วจะให้ไปขายที่ไหนคนอะไรไม่هتمใจคนยากคนจนเลย (โดนศอกกลับเข้าให้อีก) และถ้าไปตามเจ้าของห้องแถวริมทางเท้าก็จะตอบว่าเอาไว้ให้คนมาเช่าวางขายของหน้าบ้านใครก็หน้าบ้านมัน คนอื่นไม่เกี่ยว

ถ้าตอบเหล่านี้ล้วนเป็นคำตอบของคนที่ไม่เอาแต่ได้โดยไม่คำนึงถึงกฎหมายและความ เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเลข ซึ่งคนแบบนี้มีอยู่มีใช่น้อย

อย่างที่ริมถนนแห่งหนึ่ง คมที่อยู่ในห้องแถว

มีอาชีพเปิดร้านซ่อมจักรยานยนต์ ทั้งน้ำมันหล่อลื่น และของเสียอื่นลงท่อระบายน้ำมีกลิ่นเหม็นมีเสียงรบกวน มีสิ่งกีดขวางปิดทางเท้า

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ไปตรวจและแนะนำให้แก้ไขก็แล้วนายกเทศมนตรีเรียกให้มาพบเพื่อแก้ไขก็ไม่มาผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกก็ไม่มาอีก อ้างว่าติดธุระ

ชาวบ้านข้างเคียงทนไม่ไหวจึงไปฟ้องศาลปกครองฟ้องตะ ตั้งแต่นายกเทศมนตรีเจ้าของกิจการมักง่ายคนนั้น ขอให้ศาลห้ามพื้นที่ ซ่อมจักรยานยนต์ และห้ามจำหน่ายจักรยานยนต์บนทางเท้าหน้าร้าน และตั้งแผงผ้าใบบนที่สาธารณะบริเวณหลังร้าน

ศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาที่ อ.904/2556 บอกว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องสั่งปลดหรือถอนแผงผ้าใบโครงเหล็กและจับกุมผู้กระทำผิดส่งดำเนินคดีตามกฎหมาย ถ้าไม่ทำถือว่าละเลยต่อหน้าที่

ให้ดำเนินการให้เรียบร้อยภายใน 90 วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา.